رویش روان شناسی، سال۱۱، شماره۸، شماره پیاپی ۷۷، آبان ۱۴۰۱
Rooyesh-e-Ravanshenasi Journal(RRJ),11(8), 2022

ویژگی‌های روان‌سنجی و ساختار عاملی نسخهٔ فارسی پرسشنامهٔ باورهای رشدنایافته در مورد عشق رمانتیک

The Psychometric Properties and Factor Structure of the Persian version of Romantic Love Myths Questionnaire

صادق فلاح تفتی
دانشجوی دکتری روان‌شناسی، دانشکدهٔ علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.
دکتر پرویز آزادفلاح (نویسنده مسئول)
دانشیار روان‌شناسی، گروه روان‌شناسی، دانشکدهٔ علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.
دکتر حجت‌اله فراهانی
استادیار روان‌شناسی، گروه روان‌شناسی، دانشکدهٔ علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.

Sadeq Fallahtafti
Ph.D. student in Psychology, Faculty of Humanities, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran.
Dr. Parviz Azadfallah*
Associate Professor, Department of Psychology, Faculty of Humanities, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran. azadfa_p@modares.ac.ir
Dr. Hojatollah Farahani
Assistant Professor, Department of Psychology, Faculty of Humanities, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran.

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی نسخهٔ فارسی پرسشنامهٔ باورهای رشدنایافته در مورد عشق رمانتیک بود که توسط لارا و گومز-اروتیا (۲۰۲۱) ساخته شده است. نوع پژوهش ارزشیابی و جامعهٔ آماری آن افراد ۱۸ تا ۲۴ ساله متولد و ساکن ایران در سال ۱۴۰۱ بودند. ۳۶۴ نفر با استفاده از روش نمونه‌گیری‌دردسترس، انتخاب شدند. نسخهٔ فارسی پرسشنامهٔ باورهای رشدنایافته در مورد عشق رمانتیک (RLMQ)، همراه با پرسشنامهٔ خشونت در روابط عاشقانه DVQ-R (رودریگز-دیاز و همکاران، ۲۰۱۷) و عناصر کیفیت رابطهٔ ادراک شده PRQC-S (فلچر و همکاران، ۲۰۰۰) اجرا شد. بررسی روایی پرسشنامه، با تحلیل عاملی تأییدی انجام شد. روایی ملاک همزمان و روایی واگرا با سایر مقیاس‌ها بررسی شد و اعتبار آن از طریق آلفای کرونباخ و اعتبار مرکب محاسبه شد. تحلیل عاملی تأییدی نشان داد نسخهٔ فارسی همانند نسخهٔ اصلی، از دو عامل (آرمانی‌سازی‌درعشق و آزارگری‌درعشق) برخوردار است. با توجه به همبستگی معنادار عوامل پرسشنامهٔ باورهای رشدنایافته در مورد عشق رمانتیک با مقیاس‌های استفاده شده، از روایی ملاکی همزمان و روایی واگرا اطمینان حاصل شد. ضریب آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۷۰ گزارش شد که مطلوب است. اعتبار مرکب عوامل در دامنهٔ مناسب ۰/۸۱ تا ۰/۸۳ به دست آمد. میانگین واریانس استخراج شده (AVE) برای هر دو عامل بالای ۰/۵۰ گزارش شد و روایی همگرا نیز مورد تأیید قرار گرفت. می‌توان نتیجه گرفت که نسخهٔ فارسی پرسشنامهٔ باورهای رشدنایافته عشق رمانتیک ابزاری معتبر و روا برای استفاده در جمعیت ایرانی است.

واژه‌های کلیدی: *باورهای رشدنایافته در مورد عشق، خشونت در روابط عاشقانه، روابط صمیمانه، عشق رمانتیک، کیفیت رابطه.*

Abstract

The present study aimed to investigate the psychometric properties of the Persian version of the Romantic Love Myths Questionnaire (RLMQ) developed by Lara and Gómez-Urrutia (2021). The research method is validation and the research population includes all individuals aged 18-24 born and resident in Iran in 2021-2022. 364 individuals were selected through the convenience sampling method. Being translated and back-translated, the Persian version of RLMQ was prepared and administered with other scales- The dating Violence questionnaire (Rodríguez-Díaz et al., 2017) and Perceived Relationship Quality Components Short Form (Demir, 2008). Confirmatory factor analysis (CFA) was implemented to investigate the validity of the questionnaire and convergent and divergent validity of the questionnaire were evaluated with other scales. CFA results point out that the Persian version of RLMQ has a two-factor structure (idealization and love–abuse) like the original form. The reliability of the questionnaire was assessed by Cronbach's alpha and composite reliability. The significant correlation of factors with the used scales pointed to the content validity and divergent validity of the questionnaire. Cronbach's alpha coefficient for the entire questionnaire was 0.70. The composite reliability for idealization and love abuse were respectively 0.81 and 0.83. Regarding the fact that the composite reliability was greater than 0.80 and the average variance extracted (AVE) for both factors was above 0.5, the convergent validity of the factors was confirmed. According to the results, the Persian version of RLMQ is a valid questionnaire for use in Iranian populations.

Keywords: *Love myths, Dating violence, Intimate relationships, Romantic love, Relationship quality.*

نوع مقاله : پژوهشی **دریافت : اردیبهشت ۱۴۰۱** **پذیرش: مهر ۱۴۰۱** **ویرایش نهایی: آبان ۱۴۰۱**

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-13]

[DOR: 20.1001.1.2383353.1401.11.8.1.2]

مقدمه

کیفیت حضور در رابطهٔ عاشقانه نقش چشمگیری در سلامتی افراد دارد. از یک سو، سلامت جسمی و روانی فرد با حضور در یک رابطهٔ عاشقانهٔ سالم بهبود می‌یابد (هادسن[۱] و همکاران، ۲۰۲۰؛ لمپیس[۲] و همکاران، ۲۰۲۱ و آدامچیک[۳] و همکاران، ۲۰۲۱) و از سوی دیگر، یک رابطهٔ عاشقانهٔ ناسالم می‌تواند به بستری برای آسیب‌های گوناگون روانی و جسمی برای او تبدیل شود (بریتویت و هولت-لانستد[۴]، ۲۰۱۷؛ یودر و دوبوا[۵]، ۲۰۲۰ و پوچر[۶] و همکاران، ۲۰۲۲). خشونت در رابطهٔ عاشقانه[۷]، که به هر نوع خشونت جسمی، هیجانی/روان‌شناختی و جنسی اشاره دارد که ممکن است در یک رابطهٔ عاشقانه از سوی شریک عاطفی برای فرد ایجاد شود، از مهم‌ترین آسیب‌های یک رابطهٔ عاشقانهٔ ناسالم به شمار می‌رود (دیویس[۸]، ۲۰۰۸). آمارها نشان می‌دهد که ۱۰ تا ۷۱ درصد از زنان (روبیو-گارای[۹] و همکاران، ۲۰۱۷) و حدود یک پنجم از مردان (تاکت و مونتیرو[۱۰]، ۲۰۱۹) دست‌کم یک بار خشونت در رابطهٔ عاشقانه را تجربه می‌کنند و این آمار همچنان در حال رشد است (اسپنسر[۱۱] و همکاران، ۲۰۲۲). در چنین شرایطی، شناخت صحیح سازوکارهای روان‌شناختی و اجتماعی مؤثر در میزان شیوع این خشونت، به موضوعی مهم برای پژوهش در علوم اجتماعی تبدیل شده است.

میزان رشدیافتگی باورهای فرد در مورد عشق رمانتیک، به عنوان هستهٔ اصلی رابطهٔ عاشقانه، یکی از مهم‌ترین عوامل تعیین‌کننده در کیفیت آن رابطه و احتمال تجربهٔ خشونت در آن است (مارکوس[۱۲] و همکاران، ۲۰۲۰؛ بونیلاآلگوویا و ریواس‌ریورو[۱۳]، ۲۰۲۱). اینکه فرد چه تعریفی از عشق رمانتیک داشته باشد، شکل‌دهندهٔ انتظارات او از یک رابطهٔ عاشقانه است و این انتظارات، در تعیین مواردی مهم نظیر ملاک‌های انتخاب شریک عاطفی و اصول رفتاری[۱۴] مرتبط با نحوهٔ تعامل با او، نقشی تعیین‌کننده دارند (اسپنسر[۱۵] و همکاران، ۲۰۲۰؛ لارا و گومز-اروتیا[۱۶]، ۲۰۲۱). شرایط اجتماعی و فرهنگی که فرد در آن زیسته است، مجموعه‌ای از باورها به نام «اندوخته‌های تفسیری[۱۷]» را می‌سازند که بر این اصول رفتاری تأثیر می‌گذارند (زاگفکا[۱۸] و همکاران، ۲۰۲۱؛ کوبلز و کالسامیگلیا[۱۹]، ۲۰۱۵). اندوخته‌های تفسیری مجموعه‌ای از باورهای اجتماعی مشترک دربارهٔ ماهیت عشق هستند که بر تعریف افراد از عشق رمانتیک و انتظارات آنها از رابطهٔ عاشقانه تأثیرگذارند. این اندوخته‌ها غالباً متعدد، متنوع و متناقض هستند و می‌توانند فرد را با تعارضات گوناگونی روبرو کنند و بهزیستی و کیفیت رابطهٔ عاشقانهٔ او را تحت تأثیر قرار دهند. برای مثال، غالباً از مردان انتظار می‌رود که در رابطهٔ عاشقانهٔ خود هم قاطع و مسلط باشند و هم در عشق‌ورزی با لطافت و مهربانی رفتار کنند که طبعاً وجود توأمان این انتظارات تعارض‌آمیز است (چن[۲۰]، ۲۰۲۰). با این حال، اندوخته‌ها می‌توانند متناقض نباشند و شامل برخی باورهای منسجم اما رشدنایافته باشند. منظور از باورهای رشدنایافته، باورهایی کلیشه‌ای است که لزوماً از شواهد تجربی برخوردار نیستند؛ اما می‌توانند بر رفتار افراد تأثیرگذار باشند (لیپمن[۲۱]، ۲۰۱۸).

بخش مهمی از باورهای رشدنایافته در مورد عشق رمانتیک، با نوعی شور و هیجان[۲۲] غیرقابل کنترل همراه است که می‌تواند باعث

1 Hudson
2 Lampis
3 Adamczyk
4 Braithwaite & Holt-Lunstad
5 Yoder & Du Bois
6 Poucher
7 Dating Relationship Violence
8 Davis
9 Rubio-Garay
10 Taquette & Monteiro
11 Spencer
12 Marcos
13 Bonilla-Algovia & Rivas-Rivero
14 codes of conduct
15 Spencer
16 Lara & Gómez-Urrutia
17 Interpretive Repertoire
18 Zagefka
19 Cubells & Calsamiglia
20 Chen
21 Lippman
22 Passion

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-13]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1401.11.8.1.2]

شود فرد رفتارها یا عقاید مخرب شریک عاطفی خود را توجیه کند (ماسانت[1] و همکاران، ۲۰۱۶؛ لارا و گومز-اروتیا، ۲۰۲۱). این رفتارها یا عقاید می‌توانند شامل دخالت در نحوهٔ تعامل شریک عاطفی با دیگران به ویژه جنس مخالف، غیرت‌ورزی‌های نامتناسب به او، رفتارهای پرخاشگرانه یا حتی باور به عقایدی نظیر این باشند: «اینکه شریک عاطفی‌ام را تعقیب کنم، نشانهٔ عشق من به او است» (لیپمن، ۲۰۱۸). در چنین موقعیت‌هایی، فرد این رفتارهای مخرب را با تسامح و خوش‌بینی نشانه‌ای از شور و هیجان بالای شریک عاطفی تلقی می‌کند، در حالی که اگر همین رفتارها را از هر شخص دیگری در رابطه‌ای دیگر می‌دید، پرخاشگرانه قلمداد می‌کرد (پاپ[2] و همکاران، ۲۰۱۷).

وانیر و اوسالیوان[3] (۲۰۱۶) بین اعتقاد به برخی باورهای رشدنایافته در مورد عشق رمانتیک و کیفیت رابطهٔ عاشقانه ارتباط پیدا کرده‌اند. آنها معتقدند هرچه افراد رابطهٔ عاشقانهٔ خود را آرمانی‌تر ببینند، احساس رضایت بیشتری از آن رابطه پیدا می‌کنند. استفورد و مرولا[4] (۲۰۰۷) نیز با مطالعهٔ روابط از راه دور[5]، میان این دو متغیر به ارتباط مثبت معنادار دست پیدا کرده‌اند. میلر[6] و همکاران (۲۰۰۶) در یک پژوهش طولی ۱۳ ساله، دریافتند که داشتن تصوری آرمانی از شریک عاطفی، که آنها خیالات مثبت[7] می‌نامیدند، به افزایش کیفیت و دوام رابطهٔ عاشقانه می‌انجامد. در عین حال، بین این تصویر آرمانی‌شده از رابطهٔ عاشقانه که گاهی با عنوان صمیمیت خیالی[8] نیز شناخته می‌شود (گانا[9] و همکاران، ۲۰۱۶)، با تمایل بیشتر به پذیرفتن رفتارهای خشونت‌آمیز شریک عاطفی ارتباط پررنگی پیدا شده است (فرانویک[10] و همکاران، ۲۰۱۲؛ لارا و گومز-اروتیا، ۲۰۲۱).

از آن‌جا که ممکن است باورهای مربوط به عشق رمانتیک متنوع و متناقض باشند، نمی‌توان انتظار داشت که بین اعتقاد فرد به این باورها و رفتار او در رابطهٔ عاشقانه، ارتباطی مستقیم و واضح برقرار باشد (مارتین-سالوادور[11] و همکاران، ۲۰۲۱). این ارتباطات پیچیده و تحت تأثیر جنسیت افراد هستند؛ زیرا باورهای رشدنایافته اغلب مبتنی بر ایده‌های کلیشه‌ای دربارهٔ نقش‌های جنسیتی مردانه و زنانه هستند که مردان را بیشتر سلطه‌جو، کم‌عاطفه و در پیِ رابطهٔ می‌دانند و زنان را ملزم به پاک‌دامن، بامحبت و مهربان بودن نسبت به نیازهای شریک عاطفی خود قلمداد می‌کنند (هورن و جانسون[12]، ۲۰۱۹). باورهای رشدنایافته در مورد عشق رمانتیک در میان زنان، مانند باور به اینکه در رابطهٔ عاشقانه قدرت باید نزد مرد باشد، نقش چشمگیری در احتمال تجربهٔ خشونت مرتبط با جنسیت[13] در این روابط دارد (خیمنز-پیکون[14] و همکاران، ۲۰۲۲). زنان ممکن است بر اساس برداشت خود از «عشق آرمانی» (که می‌تواند دلسوزانه، اما در عین حال انحصارگرانه[15] باشد) به این نتیجه برسند که باید در برابر بدرفتاری شریک عاطفی خود سکوت کنند (سانتورو[16] و همکاران، ۲۰۱۸). به همین ترتیب، باور به وجود نیمهٔ گم‌شده[17]، با پذیرش بیشتر بدرفتاری شریک عاطفی در ارتباط است (فرانویک و همکاران، ۲۰۱۲). لیپمن و وارد[18] (۲۰۱۴) گزارش می‌کنند که زنان و مردانی که باورهای رشدنایافته در مورد تعقیب کردن شریک عاطفی دارند و این کار را نشانه‌ای از عشق و تعهد فرد مقابل می‌دانند، این بدرفتاری را بیشتر تجربه می‌کنند. در مطالعهٔ رویز و گاریدو[19] (۲۰۱۸) نسبت قابل توجهی از جوانان (۶۳٪ از مردان و ۴۳٪ از زنان شرکت‌کننده) اعلام کرده‌اند که غیرت‌داشتن[20] و نتیجتاً کنترل‌گری‌های نامتناسب و آسیب‌زا نسبت به شریک عاطفی، نشانه‌ای از عاشق بودن است. در نتیجهٔ این باورهای رشدنایافته، رفتارهای مخرب در رابطه افزایش می‌یابد و نتیجتاً رضایت از رابطه نیز کم‌کم کاهش خواهد یافت (زاگفکا و باهول[21]، ۲۰۲۱).

1 Masanet
2 Papp et al.
3 Vannier & O'Sullivan
4 Stafford & Merolla
5 Long Distance Dating Relationships (LDDRs)
6 Miller
7 Positive Illusions
8 Illusionary Intimacy
9 Gana
10 Franiuk
11 Martín-Salvador
12 Horne & Johnson
13 Gendered Violence
14 Jiménez-Picón
15 Possessive
16 Santoro
17 Soulmate
18 Lippman & Ward
19 Ruiz & Garrido
20 Jealousy
21 Zagefka & Bahul

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-13]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1401.11.8.1.2]

با توجه به اهمیت کیفیت روابط عاشقانه در بهزیستی افراد و همچنین نقش چشمگیر میزان رشدنایافتگی باورهای فرد دربارهٔ عشق رمانتیک در کیفیت رابطهٔ عاشقانه‌ای که تجربه می‌کند، ضرورت مطالعه در این باره بیش از پیش احساس می‌شود. با این حال، در حال حاضر هیچ ابزار معتبر و روایی برای اندازه‌گیری این متغیر مهم یعنی باورهای رشدنایافته در مورد عشق رمانتیک در میان جوانان ایرانی وجود ندارد. از این رو، پژوهش حاضر به بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامهٔ باورهای رشدنایافته در مورد عشق رمانتیک می‌پردازد.

روش

پژوهش حاضر از نوع ارزشیابی است که با هدف ارزیابی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامهٔ باورهای رشدنایافته در مورد عشق رمانتیک، شاخص‌های تحلیل عاملی، ضریب‌های اعتبار و آلفای کرونباخ بررسی شده است. جامعهٔ آماری پژوهش، نوجوانان و جوانان ۱۸ تا ۲۴ ساله متولد و ساکن ایران در سال ۱۴۰۱ بودند و نمونهٔ پژوهش با روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شد. با توجه به اینکه برای انتخاب حجم نمونه، به ازای هرگویه دست‌کم ۱۰ نفر شرکت‌کننده لازم است؛ به شرطی که حجم نمونه زیر ۲۰۰ نشود (فراهانی و روشن‌چسلی، ۱۳۹۹) و با توجه به تعداد گویه‌ها (جمعاً ۳۶ گویه)، فرایند گردآوری داده‌ها تا رسیدن به دست‌کم ۳۶۰ نفر ادامه یافت. در این پژوهش ۳۶۴ نفر از افراد ۱۸ تا ۲۴ ساله به عنوان نمونه در پژوهش شرکت کردند و به تمام سوالات پاسخ دادند. ملاک ورود برای شرکت در پژوهش، دارا بودن ۱۸ تا ۲۴ سال سن، متولد و ساکن ایران بودن، داشتن تجربهٔ بودن در یک رابطهٔ عاشقانه به مدت دست‌کم یک ماه در ۱۲ ماه گذشته و نداشتن هرنوع مشکل روان‌شناختی برای پاسخ دادن به سوالات بود. باتوجه به ضرورت رعایت اصول اخلاق پژوهشی، شرکت در این پژوهش به صورت داوطلبانه بود و شرکت‌کنندگان از طریق فضای مجازی در پژوهش شرکت کردند. پیش از شروع پاسخ‌دهی به سوالات، توضیحات لازم دربارهٔ نحوهٔ مشارکت ارائه شد و شرکت‌کنندگان بدون نام و با اطمینان از محرمانه بودن اطلاعات در تمامی روند گردآوری و تحلیل داده‌ها در پژوهش مشارکت کردند. گزارش پژوهش نیز به شیوه‌ای ارائه شده است که شناسایی شرکت‌کنندگان ممکن نباشد.

ابزار سنجش

پرسشنامهٔ جمعیت‌شناختی: به وسیلهٔ این پرسشنامه، اطلاعات جمعیت‌شناختی شرکت‌کنندگان از جمله جنس، سن،وضعیت تأهل و سطح تحصیلات دریافت شد.

باورهای رشدنایافته در مورد عشق رمانتیک[1](RLMQ). پرسشنامهٔ باورهای رشدنایافته در مورد عشق رمانتیک یک ابزار خودگزارشی است که توسط لارا و گومز-اروتیا (۲۰۲۱) طراحی شده است و به بررسی میزان این باورها در نوجوانان و جوانان می‌پردازد. این ابزار شامل ۱۰ گویه در قالب دو مؤلفه به نام آرمانی‌سازی‌درعشق[2] و آزارگری‌درعشق[3] است و روی طیف لیکرتی ۵ درجه‌ای از ۱ (کاملاً مخالفم) تا ۵ (کاملاً موافقم) پاسخ داده می‌شود. این پرسشنامه که ابتدا به زبان اسپانیولی ساخته شده است و نسخهٔ انگلیسی آن نیز تهیه شده است، ابتدا ۲۰ مورد اولیه را شامل می‌شد که برای ارزیابی باورهای رشدنایافته در مورد عشق رمانتیک در میان نوجوانان و جوانان و بر اساس مرور پیشینهٔ پژوهشی طراحی شده بود که در انتها ۱۰ مورد که بار عاملی بیشتری داشتند باقی ماندند. روایی همزمان این پرسشنامه در نسخهٔ اصلی بررسی شده و مشخص شده است که میان مؤلفه‌ی آزارگری‌درعشق و خشونت در رابطهٔ عاشقانه (r=۰/۰۹۳)، آرمانی‌سازی‌درعشق و کیفیت رابطهٔ دراک شده (r=۰/۲۱۹) و آزارگری‌درعشق و کیفیت رابطهٔ ادراک شده (r=-۰/۱۲۱) ارتباط معنادار وجود دارد (لازا و گومز-اروتیا، ۲۰۲۱). آلفای کرونباخ این دو مؤلفه به ترتیب ۰/۷۳ و ۰/۸۸ برای پژوهش اصلی و ۰/۶۸ و ۰/۷۰ در پژوهش حاضر به دست آمد. در پژوهش حاضر از این پرسشنامه برای نخستین بار در ایران استفاده شده است.

خشونت در روابط عاشقانه[4] (DVQ-R). پرسشنامهٔ DVQ-R (رودریگز-دیاز[5] و همکاران، ۲۰۱۷) نسخهٔ کوتاه‌شدهٔ پرسشنامهٔ خشونت در روابط عاشقانه است که ابتدا توسط رودریگز-فرانکو[6] و همکاران (۲۰۱۰) ساخته شده بود و دارای ۴۲ گویه بود که به ارزیابی

1 Romantic Love Myths Questionnaire (RLMQ)
2 Love Idealization
3 Love-Abuse
4 Dating Violence Questionnaire - Revised
5 Rodríguez-Díaz
6 RodríguezFranco

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-13]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1401.11.8.1.2]

هشت نوع خشونت در روابط عاشقانه می‌پرداخت. نسخهٔ اصلاح‌شدهٔ آن یعنی DVQ-R، یک پرسشنامهٔ رفتاری خودگزارشی شامل ۲۰ گویه است که به ارزیابی میزان خشونت در روابط عاشقانه می‌پردازد و اطلاعاتی در مورد پنج نوع از خشونت در این روابط شامل جداشدگی[۱]، تحقیر[۲]، خشونت جنسی، زورگویی[۳] و خشونت بدنی ارائه می‌دهد. این پرسشنامه روی یک طیف لیکرتی ۵ درجه‌ای از ۱ (هرگز) تا ۵ (خیلی زیاد) نمره‌گذاری می‌شود. همسانی درونی پرسشنامه در پژوهش رودریگز-دیاز و همکاران (۲۰۱۷) از طریق محاسبهٔ آلفای کرونباخ تمام مؤلفه‌ها بررسی شد که برای تمامی مؤلفه‌ها بین ۰/۶۴ تا ۰/۷۴ به دست آمد. هواروتومنزز و لیاموژالائوس[۴] (۲۰۲۱) نیز در بررسی ویژگی‌های روانسنجی DVQ-R، میان نمرهٔ کلی خشونت در روابط عاشقانه و پذیرش خشونت در رابطه[۵] و رضایت از رابطه[۶] به ترتیب ارتباط معنادار مثبت (r=۰/۵۵۰، P<۰/۰۱) و منفی (r=-۰/۳۶۰، P<۰/۰۱) پیدا کردند. همچنین، آلفای کرونباخ پرسشنامه در پژوهش حاضر ۰/۹۱گزارش شده است. لازم به ذکر است که این پرسشنامه تاکنون در ایران اجرا نشده و هیچ گزارشی دربارهٔ آن منتشر نشده است.

عناصر کیفیت رابطهٔ ادراک شده[۷] (PRQC-S). پرسشنامهٔ عناصر کیفیت رابطهٔ ادراک شده (فلچر[۸] و همکاران، ۲۰۰۰) یک پرسشنامهٔ خودگزارشی است که شامل هجده گزاره است و به ارزیابی ۶ بعد از کیفیت رابطهٔ ادراک شده (رضایت، تعهد، صمیمیت، اعتماد، شور و هیجان و عشق) می‌پردازد. دمیر[۹] (۲۰۰۸) در مطالعهٔ خود از نسخهٔ کوتاه‌شدهٔ آن استفاده کرد که شامل شش گزاره است که هر کدام به یکی از این ۶ بعد می‌پردازد. این پرسشنامه روی طیف لیکرتی ۷ درجه‌ای از ۱ (اصلاً) تا ۷ (خیلی زیاد) نمره‌گذاری می‌شود. در پژوهش‌های دمیر (۲۰۰۸) و لارا و گومز-اروتیا (۲۰۲۱) برای PRQC-S آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۸۸ و ۰/۹۲ گزارش شده است و در پژوهش حاضر این مقدار ۰/۸۵۷ به دست آمد. نیلفروشان و نویدیان (۱۳۹۳) و خواجه و همکاران (۱۳۹۱) در پژوهش‌هایی جداگانه پایایی پرسشنامهٔ اصلی PRQC را از طریق همسانی درونی ۰/۹۵ به دست آوردند.

روش اجرای پژوهش حاضر به این شکل بوده که پس از ترجمه، بازترجمه، ارزیابی و احراز روایی محتوایی پرسشنامهٔ باورهای رشدنایافته در مورد عشق رمانتیک، این پرسشنامه در کنار پرسشنامهٔ خشونت در روابط عاطفی و کیفیت رابطهٔ ادراک شده اجرا شد. شرکت‌کنندگان در پژوهش پس از امضای فرم رضایت و آگاهی از فرایند پژوهش، اغلب به مدت ۱۰ دقیقه پرسشنامه‌ها را تکمیل می‌کردند. پس از این مرحله، تحلیل داده‌های جمع‌آوری شده برای وارسی احتمال ارزش‌های از دست رفته انجام شد. از آنجا که پرسشنامه‌ها به صورت لینک در فضای مجازی در دسترس قرار گرفته بود، دادهٔ از دست رفته‌ای یافت نشد و تمامی داده‌ها برای ارزیابی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. همچنین، روایی ملاکی همزمان پرسشنامه با پرسشنامهٔ خشونت در روابط عاشقانه، روایی واگرای آن با پرسشنامهٔ عناصر کیفیت رابطهٔ ادراک شده و روایی همگرای آن از طریق محاسبه میانگین واریانس استخراج شده[۱۰] بررسی شد. در نهایت نیز برای ارزیابی اعتبار مقیاس، روش اعتبار همسانی درونی (آلفای کرونباخ[۱۱]) و اعتبار مرکب[۱۲] استفاده شد. لازم به ذکر است تحلیل اطلاعات توسط دو نرم‌افزار SPSS نسخهٔ ۲۴ و R.4.1.1 پکیج لاوان[۱۳]صورت گرفت. نتایج اجرای تحلیل عاملی تأییدی بیانگر برازش مناسب ساختار دوعاملی باورهای رشدنایافته در مورد عشق رمانتیک بود. در نهایت با استفاده از تحلیل همبستگی رابطه دستاوردگرایی، وابستگی، خودکنترلی، هیجانهای مثبت، روابط، معنا و پیشرفت بدست آمد.

یافته‌ها

بر اساس یافته‌های جمعیت‌شناختی، میانگین سنی شرکت‌کنندگان (۱/۴۴± ۲۰/۵۵) با دامنهٔ ۱۸ تا ۲۴ سال بود. همچنین، ۲۸۴ نفر از شرکت‌کنندگان را زنان (۷۸ درصد) و ۸۶ نفر از آنها را مردان (۲۲ درصد) تشکیل می‌دادند. از نظر وضعیت تأهل شرکت کنندگان،

1 Detachment
2 Humiliation
3 Coercion
4 Huaroto Meneses & Llamoja Llauce
5 Acceptance of Violence in The Relationship
6 Relationship Satisfaction
7 Perceived Relationship Quality Components – Short Form(PRQC-S)
8 Fletcher
9 Demir
10 Average variance extracted
11 Cronbach's alpha
12 Composite reliability (CR)
13 Lavaan

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-13]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1401.11.8.1.2]

۲۶۵ نفر (۷۳ درصد) از شرکت‌کنندگان مجرد، ۸۷ نفر (۲۴ درصد) متأهل و ۱۲ نفر (۳ درصد) از آنان جدا شده بودند.
نتیجهٔ تحلیل عاملی در جدول شماره ۱ گزارش شده است.

جدول ۱: نتایج حاصل از تحلیل عاملی تأییدی

عوامل	گویه‌ها	b	β	آمارهٔ t	خطای استاندارد	سطح معناداری
آرمانی‌سازی درعشق	۱. سرنوشت برای هر کسی، یک نفرِ خاص را تعیین می‌کند (همهٔ ما یک نیمهٔ گمشده داریم).	۱	۰/۶۷	–	–	–
	۲. عشق کور است.	۰/۴۲	۰/۳۸	۳/۵۶	۰/۱۲	۰/۰۰۰۱
	۴. عشق حقیقی می‌تواند همه کار بکند.	۱/۴۷	۰/۹۹	۷/۶۵	۰/۱۹	۰/۰۰۰۱
	۸. در پایان، عشق همیشه پیروز است.	۱/۱۵	۰/۷۷	۷/۴۲	۰/۱۵	۰/۰۰۰۱
آزارگری درعشق	۳. غیرت داشتن، نشانهٔ اصلی عاشق بودن است.	۱	۰/۳۳	–	–	–
	۵. هر که عاشقت باشد، به تو ضربه می‌زند.	۰/۵۹	۰/۳	۲/۲۶	۰/۲۶	۰/۰۲۴
	۶. آنها که با هم دعوا می‌کنند، عاشق یکدیگرند.	۱/۱۵	۰/۳۹	۳/۶۴	۰/۳۲	۰/۰۰۰۱
	۷. عشق بدون غیرت بی‌معناست.	۱/۳۵	۰/۴۵	۶/۱۳	۰/۲۲	۰/۰۰۰۱
	۹. عاشقی همیشه با رنج کشیدن همراه است.	۲/۰۴	۰/۶۸	۴/۴۷	۰/۴۶	۰/۰۰۰۱
	۱۰. عشق سرشار از بخشش است.	۱/۹۵	۰/۶۵	۴/۶۶	۰/۴۲	۰/۰۰۰۱

همانطور که در جدول شماره ۱ مشاهده می‌شود، نتیجهٔ تحلیل عاملی نشان داد که آمارهٔ t تمامی گویه‌ها معنادار است (P< ۰/۰۵)؛ بنابراین همهٔ گویه‌ها با عامل مربوط به خود همبستگی مطلوبی دارند. معناداری ضرایب مسیر حاکی از آن است که عوامل مقیاس از گویه‌های مربوط به خود تشکیل شده‌اند. ضرایب مسیر بزرگ‌تر از ۰/۳۰ بیانگر معناداری عملی گویه‌ها بوده و این معناداری بیانگر این است که گویه‌ها از قدرت تبیین خوبی برخوردارند. در شکل ۱ مدل تحلیل عاملی تأییدی به تصویر کشیده شده است.

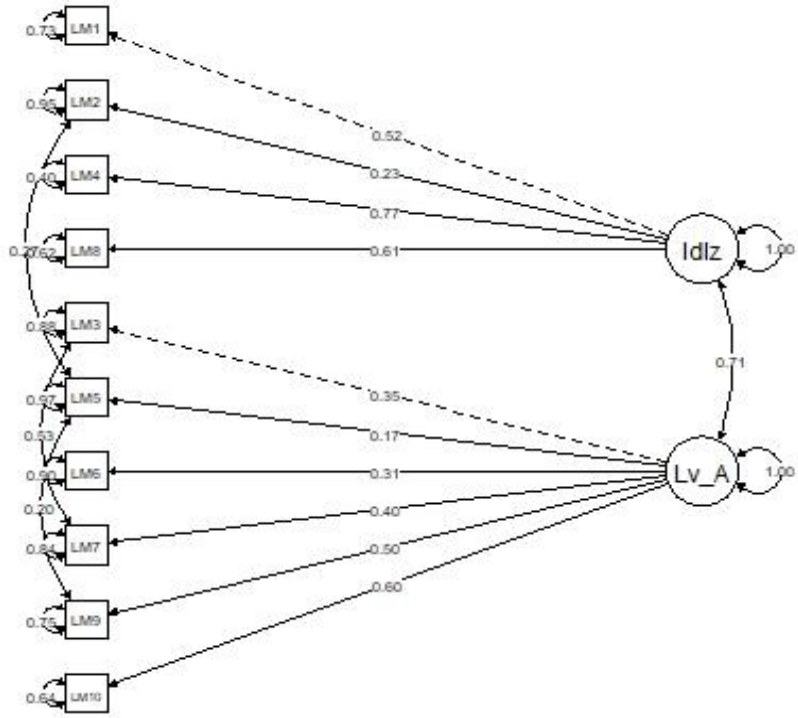

شکل ۱: بارهای عاملی هر گویه و میزان خطای آن‌ها در تحلیل عاملی تأییدی

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-13]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1401.11.8.1.2]

در مدل مذکور بارهای عاملی هر کدام از گویه‌ها روی عامل مربوطه ارائه شده است. همانطور که مشاهده می‌شود، اکثر گویه‌ها روی عامل مربوطه بارهای عاملی بزرگتر از ۰/۳۰ دارند که به لحاظ آماری و عملی معنی‌دار می باشند.

ساختارعاملی پیشنهادی سازندۀ پرسشنامه شامل دو مؤلفۀ آرمانی‌سازی‌درعشق و آزارگری‌درعشق است. مؤلفۀ آرمانی‌سازی‌درعشق متشکل از گویه‌های شماره ۱، ۲، ۴ و ۸ و مؤلفۀ آزارگری‌درعشق نیز شامل گویه‌های شماره ۳، ۵، ۶، ۷، ۹ و ۱۰ است. تحلیل عاملی تأییدی بر اساس همین عامل‌بندی، روی داده‌ها انجام شد و برای رسیدن به برازش مطلوب‌تر، گویه‌های شماره ۳ و ۷، گویه‌های شماره ۵ و ۹ و گویه‌های شماره ۲ و ۵ همبسته شدند. لذا برای پژوهش حاضر، شاخص های ذکر شده قبل و بعد از اصلاح محاسبه شدند که در جدول شماره ۲ گزارش شده‌اند.

جدول ۲: شاخص‌های نیکویی برازش

شاخص‌های نیکویی برازش	مقادیر محاسبه شده	
	قبل از اصلاح	پس از اصلاح
مجذور خی	۱۴۳/۲۴	۱۴۳/۲۴
درجه آزادی	۳۱	۳۱
P Value	<۰/۰۰۱	<۰/۰۰۱
نسبت مجذور خی به درجه آزادی	۴/۶۲	۴/۶۲
ریشه میانگین مربعات خطای برآوردRMSEA	۰/۱۴	۰/۱
شاخص نیکویی برازشGFI	۰/۸۷	۰/۹۲
شاخص برازش هنجار شده NFI	۰/۶۳	۰/۸
شاخص برازش هنجار نیافته NNFI	۰/۵۵	۰/۷۵
شاخص برازش تطبیقیCFI	۰/۶۶	۰/۸۳
شاخص برازش رشدیIFI	۰/۶۶	۰/۸۳

شاخص نیکویی برازش GFI در مدل اصلاح شده برابر با ۰/۹۲ است که نشان از برازش بسیار مطلوب مدل دارد. همچنین وضعیت سایر شاخص‌ها حکایت از برازش متوسط مدل دارد.

برای بررسی روایی سازه، شاخص AVE برای هر یک از عوامل محاسبه شد که این شاخص برای عامل آرمانی‌سازی‌درعشق برابر با ۰/۵۲ و برای عامل آزارگری‌درعشق برابر با ۰/۵۴ به دست آمد. با توجه به اینکه میزان شاخص AVE بزرگتر از ۰/۵۰ است، نشان‌دهندۀ مطلوب بودن این شاخص است. این به این معناست که گویه‌ها نسبت بالایی از واریانس مشترک با هم دارند و هر یک از گویه‌ها فقط عامل مربوط به خود را اندازه‌گیری می‌کند و ترکیب گویه‌ها به شکلی است که تمام عوامل، از یکدیگر مجزا هستند. همچنین برای بررسی روایی ملاکی، همبستگی دو عامل آرمانی‌سازی‌درعشق و آزارگری‌درعشق با دو ابزار دیگر شامل پرسشنامۀ کیفیت رابطه و خشونت در روابط عاشقانه از طریق ضریب همبستگی پیرسون محاسبه شد. نتایج این بررسی در جدول شماره ۳ ارائه شده است.

جدول ۳: ماتریس همبستگی متغیرها

ردیف	متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
۱	**آرمانی‌سازی**	۱							
۲	**سوءاستفادۀ جنسی**	۰/۲۹**	۱						
۳	**کیفیت رابطه**	۰/۲۴**	-۰/۱۷**	۱					
۴	**زورگویی**	۰/۰۶	۰/۲۲**	-۰/۴**	۱				

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-13]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1401.11.8.1.2]

۵	**خشونت جنسی**	-۰/۰۶	۰/۱۲*	-۰/۳۵**	۰/۴۶**	۱			
۶	**خشونت بدنی**	۰/۰۱	۰/۱۶**	-۰/۲۹**	۰/۵۴**	۰/۲۹**	۱		
۷	**جداشدگی**	-۰/۰۲	۰/۲۸**	-۰/۵۷**	۰/۴۶**	۰/۴۴**	۰/۲۷**	۱	
۸	**تحقیر**	-۰/۰۵	۰/۲۰**	-۰/۵۲**	۰/۵۷**	۰/۵۴**	۰/۴۱**	۰/۶۶**	۱
۹	**میانگین**	۱۱/۶۷	۱۵/۳۶	۳۰/۱	۳/۵۷	۳/۱۶	۰/۹۱	۵/۷۴	۴/۰۸
۱۰	**انحراف معیار**	۳/۵۸	۴/۲۸	۷/۸	۳/۵۳	۴/۳۳	۲/۲۲	۴/۷۶	۴/۶۹
۱۱	**کجی**	۰/۱۶	۰/۴	-۰/۵۱	۱/۱۸	۱/۴۴	۲/۹۹	۰/۵۱	۱/۱
۱۲	**کشیدگی**	-۰/۵۳	-۰/۰۵	-۰/۲۴	۱/۰۲	۱/۰۹	۹/۲۵	-۰/۸۸	۰/۰۳

**P<۰/۰۱, *P<۰/۰۵

با توجه به یافته‌های ارائه شده در جدول شماره ۵، مؤلفهٔ آرمانی‌سازی‌درعشق، تنها با متغیر کیفیت رابطه همبستگی مثبت و معنادار نشان داد (r=۰/۲۴، P<۰/۰۵) اما ارتباط معناداری میان آن و هر یک از مؤلفه‌های خشونت در رابطهٔ عاشقانه مشاهده نشد. از سوی دیگر، مؤلفهٔ آزارگری‌درعشق ارتباط منفی و معناداری با کیفیت رابطه (r=-۰/۱۷، P<۰/۰۵) و ارتباط مثبت و معناداری با هر پنج مؤلفهٔ خشونت در رابطهٔ عاشقانه شامل تحقیر (r=۰/۲، P<۰/۰۱)، زورگویی (r=۰/۲۲، P<۰/۰۱)، خشونت جنسی (r=۰/۱۲، P<۰/۰۵)، خشونت بدنی (r=۰/۱۶، P<۰/۰۱) و جداشدگی (r=۰/۲۸، P<۰/۰۱) دارد. با توجه به نتایج تحلیل‌های آماری، می‌توان ادعا کرد که پرسشنامهٔ مورد بررسی از روایی ملاکی برخوردار است.

بعد از تعیین عامل‌بندی پرسشنامه، برای بررسی اعتبار پرسشنامه از ضریب آلفای کرونباخ که میزان همسانی درونی[1] را می‌سنجد، استفاده شد. ضریب آلفای کلی پرسشنامه و دو مؤلفهٔ آزارگری‌درعشق و آرمانی‌سازی‌درعشق به ترتیب برابر با ۰/۷۰، ۰/۶۸ و ۰/ ۷۰ برآورد شد که مقدار مطلوبی است. همچنین در بررسی گویه‌ها مشاهده شد که تمامی آن‌ها با نمرهٔ کلی همبستگی مثبت و بالای ۰/۲ دارند و هیچ گویه‌ای وجود ندارد که با حذف آن میزان آلفا افزایش یابد و تمامی گویه‌ها از این مزیت برخوردار هستند که در صورت حذف از مجموعهٔ پرسشنامه، همسانی درونی کاهش یابد. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که وجود تمامی گویه‌ها برای افزایش انسجام پرسشنامه ضروری و لازم است. همچنین اعتبار مرکب[2] در این تحلیل برآورد شد که برای آرمانی‌سازی‌درعشق و آزارگری‌درعشق به ترتیب ۰/۸۱ و ۰/۸۳ به دست آمد که مقدار معتبری است و از حداقل میزان مطلوب ۰/۷ بزرگتر است. علاوه بر این، میزان شاخص اعتبار مرکب در هر دو عامل از شاخص AVE بزرگتر بود که این امر تأییدی بر روایی همگرای پرسشنامهٔ مذکور است (فراهانی و روشن‌چسلی، ۱۳۹۹).

بحث و نتیجه‌گیری

این پژوهش با هدف بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی نسخهٔ فارسی پرسشنامهٔ باورهای رشدنایافته در مورد عشق رمانتیک انجام شد. نتایج حاصل از تحلیل عاملی تأییدی و مدل به‌دست آمده و شاخص‌های نیکویی برازش، مطلوب بودن مدل دو عاملی را در نمونهٔ ایرانی تأیید کردند. به این ترتیب، نسخهٔ فارسی این پرسشنامه همانند پرسشنامهٔ اصلی از دو عامل برخوردار است که آرمانی‌سازی‌درعشق و آزارگری‌درعشق نام‌گذاری شده‌اند. در بررسی اعتبار مقیاس، ضریب آلفای کرونباخ پرسشنامه ۰/۷۰ و مقدار محاسبه‌شدهٔ اعتبار مرکب در دامنهٔ ۰/۸۱ تا ۰/۸۳ گزارش شده است. میانگین واریانس استخراج شده (AVE) نیز برای هر دو عامل بالای ۰/۵ به دست آمد که همهٔ اینها نشان از روایی همگرای مناسب سازه هستند. این یافته‌ها، با پژوهش‌های پیشین در زمینهٔ ساختار عاملی پرسشنامه (لارا و گومز-اروتیا، ۲۰۲۱ و اسن و همکاران، ۲۰۲۱) همسویی دارد. تحلیل‌های آماری در این پژوهش نشان داد که هر دو عامل پرسشنامه یعنی مؤلفه‌های آرمانی‌سازی‌درعشق و آزارگری‌درعشق، با متغیر کیفیت رابطهٔ عاشقانه به ترتیب همبستگی معنادار مثبت و منفی دارند و مؤلفهٔ آزارگری‌درعشق با تمام مؤلفه‌های خشونت در روابط عاشقانه همبستگی معنادار مثبت دارد که این نشان‌دهندهٔ روایی ملاک-محور همگرا

1 Internal Consistency
2 Composite Reliability (CR)

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-13]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1401.11.8.1.2]

و واگرای این مقیاس است. در مجموع، باتوجه به نتایج می‌توان اظهار کرد نسخهٔ فارسی پرسشنامهٔ باورهای رشدنایافته در مورد عشق رمانتیک برای سنجش میزان این باورها در جامعهٔ ایرانی از روایی و اعتبار مناسبی برخوردار است.

آرمانی‌سازی‌درعشق به تمایل فرد برای بی‌نقص ادراک کردن رابطهٔ عاشقانه اشاره دارد. تحلیل داده‌های پژوهش نشان داد که آرمانی‌سازی‌درعشق ارتباط معنادار مثبت با کیفیت رابطهٔ ادراک شده دارد که همسو با یافته‌های پژوهش‌های پیشین (میلر و همکاران، ۲۰۰۶؛ استفورد و مرولا، ۲۰۰۷ و وانیر و سالیوان، ۲۰۱۶) است. آرمانی‌سازی‌درعشق منجر به بی‌نقص ادراک کردن رابطهٔ عاشقانه می‌شود که در نتیجه باعث می‌شود فرد تعارضی در رابطه ادراک نکند یا دست‌کم تعارضات بسیار کمی را حس کند، چرا که اگر رابطه همراه با نقص ادراک شود، از نظر او آن رابطه یک رابطهٔ عاشقانه نیست چون در نگاه او یک رابطهٔ عاشقانه قرار است کامل، آرمانی و بی‌نقص باشد. از منظر نظریهٔ سازگاری شناختی، چنین تحریفی می‌تواند توهمی مثبت به شمار بیاید (گانا و همکاران، ۲۰۱۶). توهم‌های مثبت باورهایی هستند که مبتنی بر شواهد نیستند اما به فرد کمک می‌کنند تا زودتر و راحت‌تر با شرایط سازگار شود، هرچند این سازگاری کوتاه‌مدت و موقتی باشد و در بلندمدت به کلافگی و آسیب‌دیدگی منجر شود. به این ترتیب، ارتباط مثبت و معنادار میان آرمانی‌سازی‌درعشق و کیفیت رابطهٔ ادراک شده، قابل فهم به نظرمی‌رسد.

آزارگری‌درعشق بیانگر این است که فرد رنج کشیدن و آزار دیدن در رابطهٔ عاشقانه را امری طبیعی و نشانه‌ای از یک عشق واقعی می‌پندارد. تحلیل داده‌ها نشان داد که مؤلفهٔ آزارگری‌درعشق با دو مؤلفهٔ خشونت در رابطهٔ عاشقانه و کیفیت رابطه، به ترتیب همبستگی معنادار مثبت و منفی دارد. پژوهش‌های پیشین در این زمینه (مارکوس و همکاران، ۲۰۲۰؛ بونیلا آلگوویا و ریواس-ریورو، ۲۰۲۱) نیز به نتایج مشابهی دست پیدا کرده‌اند. پایبندی به باورهای رشدنایافته‌ای مانند «عاقبت از آنکه عاشق توست، ضربه می‌خوری» یا «عشق بدون غیرت بی‌معناست» که ذیل مؤلفهٔ آزارگری‌درعشق هستند، منجر به پذیرا بودن بیشتر فرد نسبت به رفتارهای مخرب شریک عاطفی گردد. در این شرایط، فرد به جای آنکه این رفتارها را با برچسب بدرفتاری ببیند و در نتیجه اقدام به بررسی راه‌حل برای ترمیم آن نظیر مرزگذاری در رابطه و مراقبت از خود نماید، ممکن است صرفاً آن را «کمی بیش از اندازه سخت‌گیرانه» تلقی کند و در نتیجه، این آسیب در رابطهٔ او با شریک عاطفی‌اش نه تنها حل نشود، بلکه پایدار بماند و افزایش یابد (اسپنسر و همکاران، ۲۰۲۰؛ لارا و گومز-اروتیا، ۲۰۲۱). این نتایج از آن جهت که تا کنون پژوهش‌های بسیار کمی در جامعهٔ ایرانی در مورد خشونت در روابط عاشقانه و ارتباط آن با باورهای رشدنایافته در مورد عشق رمانتیک وجود دارد، حائز اهمیت است.

عدم ارتباط معنادار میان آرمانی‌سازی‌درعشق و خشونت در رابطهٔ عاشقانه با پیشینهٔ پژوهشی در این زمینه (فرانویک و همکاران ۲۰۱۲؛ لیپمن و وارد، ۲۰۱۴ و لارا و گومز-اروتیا، ۲۰۲۱) همسو است. اینکه آرمانی‌سازی‌درعشق منجر به افزایش، عدم افزایش یا حتی کاهش خشونت در رابطهٔ عاشقانه گردد، به عوامل مختلفی نظیر جنسیت فرد و مدت زمانی که از رابطه گذشته باشد، بستگی دارد. از نظر جنسیت و همسو با پیشینهٔ پژوهشی، زمانی که آرمانی‌سازی‌درعشق از سوی زنان ایجاد شود، احتمال بروز خشونت در رابطهٔ عاشقانه افزایش می‌یابد اما این ارتباط زمانی که آرمانی‌سازی‌درعشق از سوی مردان ایجاد شود، برقرار نیست. این تفاوت می‌تواند در نتیجهٔ نوعی خشونت مرتبط با جنسیت درکلیشه‌های مربوط به نقش‌های جنسیتی در جامعه ایجاد شده باشد. باورهای کلیشه‌ای دربارهٔ قدرت در رابطهٔ عاشقانه، عمدتاً این قدرت را به مرد می‌دهند (سانتورو و همکاران، ۲۰۱۸)، در این شرایط، حتی زمانی که مرد گرفتار آرمانی‌سازی‌درعشق باشد، باز هم احتمال اینکه اجازهٔ خشونت و بدرفتاری را به شریک عاطفی خود بدهد کم است، چرا که اندوخته‌های تفسیری که شکل‌دهندهٔ باورهای کلیشه‌ای دربارهٔ جایگاه مرد و زن در رابطهٔ عاشقانه هستند، همچنان قدرت را به او می‌دهند. از طرف مقابل و با در نظر داشتن این خشونت مرتبط با جنسیت علیه زنان، به نظر می‌رسد که این زنان هستند که نیاز دارند با مرزبندی در رابطهٔ عاشقانهٔ خود، از خود در برابر بدرفتاری احتمالی شریک عاطفی مراقبت کنند. چرا که با وجود این کلیشه‌ها، در صورتی که زنی گرفتار آرمانی‌سازی‌درعشق باشد، بیش از پیش مستعد آن است که مورد خشونت قرار گیرد و از آنجا که این باورهای کلیشه‌ای نیز غالباً با مشروع دانستن اینکه قدرت و حرف آخر در رابطه باید نزد مرد باشد از این خشونت‌ها حمایت می‌کنند، این زن ممکن است تصور کند که باید در برابر بدرفتاری شریک عاطفی سکوت کند یا دست‌کم تا حدی خود را مقصر آن اتفاق بداند. علاوه بر جنسیت، این که فرد در چه زمانی متوجه خشونت در رابطهٔ خود می‌شود، در واکنشی که به این خشونت دارد تأثیرگذار است. با افزایش طول عمر رابطه و سرمایه‌گذاری روانی بیشتر، ممکن است افراد نسبت به تغییر در آن رابطه محتاطانه‌تر بیاندیشند و عمل کنند (فرانویک و همکاران، ۲۰۱۲). در این شرایط، هر واکنشی نسبت به بدرفتاری‌های شریک عاطفی می‌تواند به نوعی تنش را وارد رابطه کند و دوام آن رابطه را با خاطر مواجه سازد. از این رو، می‌توان انتظار داشت که افراد در ابتدای رابطه آمادگی بیشتری برای پرداختن به این موارد داشته باشند و رفته رفته با افزایش سرمایه‌گذاری عاطفی و

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-13]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1401.11.8.1.2]

روانی در آن رابطه، تمایل‌شان نسبت به تغییر کمتر و آمادگی‌شان برای پذیرفتن شرایط دشوار و ناکام‌کننده بیشتر شود. بر اساس آنچه آمد، می‌توان پذیرفت که یک ارتباط مستقیم و قطعی مثبت یا منفی میان آرمانی‌سازی‌درعشق و خشونت در رابطهٔ عاشقانه وجود نداشته باشد.

در پایان، توجه به محدودیت‌های روش‌شناختی در این پژوهش، که مورد توجه پژوهشگران نیز بود، ضروری به نظر می‌رسد. در این مطالعه، شرکت‌کنندگان در قالب نمونهٔ در دسترس انتخاب‌شده‌اند. همچنین، بخش بیشتری از نمونه را زنان تشکیل دادند که این مسئله تعمیم‌پذیری یافته‌ها به جامعهٔ مردان را با محدودیت مواجه می‌سازد. علاوه بر این، دسترسی به اطلاعات مرتبط با ارزیابی‌های آسیب‌شناختی افراد برای پژوهشگران مقدور نبود. رفع محدودیت‌های ذکر شده در پژوهش‌های آینده می‌تواند به گسترش دامنهٔ تعمیم‌پذیری یافته‌های مطالعهٔ حاضر کمک کند.

منابع

خواجه، ن.، بهرامی، ف.، فاتحی زاده، م. و عابدی، م. (۱۳۹۱). پیش‌بینی بهزیستی روانشناختی بر اساس کیفیت روابط زناشویی، همدلی و سیستم سازی در دانشجویان متاهل دانشگاه اصفهان. *مطالعات روانشناختی*. *۸*(۲). ۷۳-۹۵. https://dx.doi.org/10.22051/psy.2012.1717

فراهانی، ح، و روشن‌چسلی، ر. (۱۳۹۹). ضروریات طراحی و رواسازی مقیاس‌های روانشناختی: راهنمایی برای پژوهشگران. *روانشناسی بالینی و شخصیت*. *۱۷* (۲)، ۲۱۲-۱۹۸. https://dx.doi.org/10.22070/cpap.2020.2917

نیلفروشان، پ، و نویدیان، ع. (۱۳۹۳). ترکیب ابعاد دلبستگی همسران و رضایت زناشویی زوجین. *مجله اصول بهداشت روانی*, ۱۶(۶۳), ۲۰۰-۲۱۲. https://dx.doi.org/10.22038/jfmh.2014.3276

Adamczyk, K., Barr, A. B., & Segrin, C. (2021). Relationship status and mental and physical health among Polish and American young adults: The role of relationship satisfaction and satisfaction with relationship status. *Applied Psychology: Health and Well-Being*, *13*(3), 620-652. https://doi.org/10.1111/aphw.12248

Bonilla-Algovia, E., & Rivas-Rivero, E. (2021). Mitos románticos en docentes en formación de España y Latinoamérica. *América Latina Hoy*, *89*, 61-80. https://doi.org/10.14201/alh

Braithwaite, S., & Holt-Lunstad, J. (2017). Romantic relationships and mental health. *Current Opinion in Psychology*, *13*, 120-125. https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2016.04.001

Chen, C. P. (2020). Gender roles and romantic relationships: new cultural values based on the desire for a utopia. *Chinese Journal of Communication*, 13(2), 221-234. https://doi.org/10.1080/17544750.2019.1629691

Cubells Serra, J., & Calsamiglia Madurga, A. (2015). Romantic love's repertoire and the conditions of possibility of violence against women. *Universitas Psychologica*, *14*(spe5), 1681-1694. https://doi.org/10.11144/Javeriana.upsy14-5.rarc

Davis, A. (2008). *Interpersonal and physical dating violence among teens (FOCUS)*. National Council on Crime and Delinquency.

Demir, M. (2008). Sweetheart, you really make me happy: Romantic relationship quality and personality as predictors of happiness among emerging adults. *Journal of Happiness Studies*, 9, 257–277. https://doi.org/10.1007/s10902-007-9051-8

Esen, E., Seymenler, S., & Siyez, D. M. (2021). Romantik Aşk Mitleri Ölçeği: Türkçe Uyarlama, Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Nesne 19*. https://doi.org/10.7816/nesne-09-19-06

Fletcher, G. O. J., Simpson, J. A., & Thomas, G. (2000). The measurement of perceived relationship quality components: A confirmatory factor analytic approach. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 26, 340–354. https://doi.org/10.1177/0146167200265007

Franiuk, R., Shain, E. A., Bieritz, L., & Murray, C. (2012). Relationship theories and relationship violence: Is it beneficial to believe in soulmates? *Journal of Social and Personal Relationships*, 29(6), 820–838. https://doi.org/10.1177/1066480720956638

Gana, K., Saada, Y., Broc, G., Koleck, M., & Cazauvieilh, C. (2016). Dyadic cross-sectional associations between negative mood, marital idealization, and relationship quality. *The Journal of Psychology*, *150*(7), 897-915. https://doi.org/10.1080/00223980.2016.1211982

Horne, R. M., & Johnson, M. D. (2019). A labor of love? Emotion work in intimate relationships. *Journal of Social and Personal Relationships*, *36*(4), 1190-1209. https://doi.org/10.1177%2F0265407518756779

Hudson, N. W., Lucas, R. E., & Donnellan, M. B. (2020). The highs and lows of love: Romantic relationship quality moderates whether spending time with one's partner predicts gains or losses in well-being. *Personality and social psychology bulletin*, *46*(4), 572-589. https://doi.org/10.1177%2F0146167219867960

Jiménez-Picón, N., Romero-Martín, M., Romero-Castillo, R., Palomo-Lara, J. C., & Alonso-Ruíz, M. (2022). Internalization of the Romantic Love Myths as a Risk Factor for Gender Violence: a Systematic Review and Meta-Analysis. *Sexuality Research and Social Policy*, 1-18. https://doi.org/10.1177%2F0146167219867960

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-13]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1401.11.8.1.2]

Lampis, J., De Simone, S., & Belous, C. K. (2021). Relationship satisfaction, social support, and psychological well-being in a sample of Italian lesbian and gay individuals. *Journal of GLBT Family Studies*, *17*(1), 49-62. https://doi.org/10.1080/1550428X.2020.1724844

Lara, L., & Gómez-Urrutia, V. (2021). Development and validation of the Romantic Love Myths Questionnaire. *Journal of interpersonal violence*, *36*(21-22), NP12342-NP12359. https://doi.org/10.1177/0886260519892958

Huaroto Meneses, J. C., & Llamoja Llauce, E. Y. (2021). Cuestionario de violencia entre novios-revisado (DVQ-R): evidencias psicométricas en jóvenes de Lima Metropolitana, Bachelor's thesis, faculty of health sciences, Professional School of Psychology, Cesar Vallejo University.

Lippman, J. R. (2018). I did it because I never stopped loving you: The effects of media portrayals of persistent pursuit on beliefs about stalking. *Communication Research*, *45*(3), 394-421. https://doi.org/10.1177%2F0093650215570653

Lippman, J. R., & Ward, L. M. (2014). Associations between stalking myth endorsement and unwanted pursuit behaviors among college students. *Ann Arbor: Aggression Research Program Report, Institute for Social Research, University of Michigan*. https://doi.org/10.7826/isr-um,5(0001)

Marcos, V., Gancedo, Y., Castro, B., & Selaya, A. (2020). Dating violence victimization, perceived gravity in dating violence behaviors, sexism, romantic love myths and emotional dependence between female and male adolescents. *Revista iberoamericana de psicologia y salud*., 11(2), 132-145. https://doi.org/10.23923/j.rips.2020.02.040

Martín-Salvador, A., Saddiki-Mimoun, K., Pérez-Morente, M. Á., Álvarez-Serrano, M. A., Gázquez-López, M., Martínez-García, E., & Fernández-Gómez, E. (2021). Dating violence: Idealization of love and romantic myths in Spanish adolescents. *International journal of environmental research and public health*, 18(10), 5296. https://doi.org/10.3390/ijerph18105296

Masanet, M. J., Medina-Bravo, P., & Ferrés, J. (2018). Myths of romantic love and gender-based violence in the fan forum of the Spanish teen series Los Protegidos. *Young*, 26(4_suppl), 96S-112S. https://doi.org/10.1177%2F1103308817748432

Miller, P. J., Niehuis, S., & Huston, T. L. (2006). Positive illusions in marital relationships: A 13-year longitudinal study. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 32(12), 1579-1594. https://doi.org/10.1177%2F0146167206292691

Papp, L. J., Liss, M., Erchull, M. J., Godfrey, H., & Waaland-Kreutzer, L. (2017). The dark side of heterosexual romance: Endorsement of romantic beliefs relates to intimate partner violence. *Sex roles*, *76*(1), 99-109. https://doi.org/10.1007/s11199-016-0668-0

Poucher, J., Prager, K. J., Shirvani, F., Parsons, J., & Patel, J. (2022). Intimacy, Attachment to the Partner, and Daily Well-Being in Romantic Relationships. *Journal of Social and Personal Relationships*, 02654075211060392. https://doi.org/10.1177%2F02654075211060392

Rodríguez-Díaz, F. J., Herrero, J., Rodríguez-Franco, L., Bringas-Molleda, C., Paíno-Quesada, S. G., & Pérez, B. (2017). Validation of dating violence questionnarie-r (DVQ-R). *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 17(1), 77-84. https://doi.org/10.1016/j.ijchp.2016.09.001

Rodríguez Franco, L., López-Cepero Borrego, J., Rodríguez Díaz, F. J., Bringas Molleda, C., Antuña Bellerín, M. D. L. Á., & Estrada Pineda, C. (2010). Validación del Cuestionario de Violencia entre Novios (CUVINO) en jóvenes hispanohablantes: Análisis de resultados en España, México y Argentina. *Anuario de psicología clínica y de la salud, 6, 45-52*. https://doi.org/10.11600/1692715x.13213160315

Rubio-Garay, F., López-González, M. A., Carrasco, M. Á., & Amor, P. J. (2017). The prevalence of dating violence: A systematic review. *Papeles del Psicólogo*, *38*(2), 135-147. https://doi.org/10.23923/pap.psicol2017.2831

Ruiz, D., & Garrido, A. (2018). *Rompiendo moldes: transformar imaginarios y normas sociales para eliminar la violencia contra las mujeres*. OXFAM.

Santoro, C., Martínez-Ferrer, B., Monreal Gimeno, C., & Musitu, G. (2018). New directions for preventing dating violence in adolescence: The study of gender models. *Frontiers in psychology*, *9*, 946. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2018.00946

Spencer, C. M., Anders, K. M., Toews, M. L., & Emanuels, S. K. (2020). Risk markers for physical teen dating violence victimization in the United States: A meta-analysis. *Journal of Youth and Adolescence*, 49(3), 575–589. https://doi.org/10.1007/s10964-020-01194-1

Spencer, C. M., Stith, S. M., & Cafferky, B. (2022). What puts individuals at risk for physical intimate partner violence perpetration? A meta-analysis examining risk markers for men and women. *Trauma, Violence, & Abuse*, *23*(1), 36-51. https://doi.org/10.1177%2F1524838020925776

Stafford, L., & Merolla, A. J. (2007). Idealization, reunions, and stability in long-distance dating relationships. *Journal of Social and Personal Relationships*, 24(1), 37–54. https://doi.org/10.1177/0265407507072578

Taquette, S. R., & Monteiro, D. L. M. (2019). Causes and consequences of adolescent dating violence: a systematic review. *Journal of injury and violence research*, 11(2), 137. https://doi.org/10.5249%2Fjivr.v11i2.1061

Vannier, S. A., & O'Sullivan, L. F. (2017). Passion, connection, and destiny: How romantic expectations help predict satisfaction and commitment in young adults' dating relationships. *Journal of Social and Personal Relationships*, 34(2), 235–257. https://doi.org/10.1177/0265407516631156

Yoder, W., & Du Bois, S. N. (2020). Marital satisfaction Is associated With health in long-distance relationships. *The Family Journal*, *28*(2), 176-186. https://doi.org/10.1177%2F1066480720911609

Zagefka, H., & Bahul, K. (2021). Beliefs that contribute to dissatisfaction in romantic relationships. *The Family Journal*, 29(2), 153-160. https://doi.org/10.1177%2F1066480720956638

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-13]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1401.11.8.1.2]

Zagefka, H., Clarke, Z., Kabeli, G., Lundy, C., Plumtree, A., & Smith, G. (2021). Lay beliefs about romantic relationships: A mediator of the effect of family dysfunction on romantic relationship satisfaction. *Journal of Adult Development*, 28(4), 299-308.

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-13]

[DOR: 20.1001.1.2383353.1401.11.8.1.2]